

મોહ સંગે વિકારી

મોહ સંગે વિકારી બે, કોડિયાનું તોફાન;
ભલભલાને મૂંઝાવીને, ચળાવી દ્યે કામબાણ.

પરમાણુનું આકર્ષણ ને, માયા—મોહે ખેંચતાણ;
લિંગ-ભેદી રૂપાસક્તિ, દેહ-રાગ મૂઢ ભાન.

આત્માને બાંધી રાખે, વિષય-ગાંઠ અજ્ઞાન;
વિષય-ભોગ ચિંતવને, સ્પર્શ-ઈચ્છા ઊગી જાણ.

સૂક્ષ્મ મનો-સ્પર્શથીયે, બળતરા જ ઊઠી જાણ;
વાસનાથી કલેશકારી, કામ-અગ્નિ રમખાણ.

દષ્ટિનો વિકાર ઝેરી, સ્પર્શથીયે મોટી હાણ;
અભડાવે છે આયખાં, ધીમું ઝેર ચડ્યું જાણ.

વીર્ય વાપરવું ઘટે, ખપે જ્યારે પુત્રદાન;
'અતિરેકે' નાદુરસ્તી, ગુપ્ત વ્યસન રોગ જાણ.

મનો-વિકૃતિનો રોગ, ચિત્ત-ભરમો સર્વોત્પાત;
વીર્ય તણો દુરુપયોગ, ભયંકર છે નુકસાન.

અનાત્માનાં સર્વે રસ, ગોચરિયું છે 'ચંચળ';
યંત્રવત્ સ્વભાવથી, ચાલી રહ્યાં ત્રિકરણ.

સર્વાહારો પચી જતાં, શક્તિ વધે છે તમામ;
વીર્ય ચરી પાળવાથી, વધે છે આનંદ-પ્રાણ.

વિકલ્પિત અહંકારે, કલ્પવાથી મ્હોંકાણ;
વિષય-ગાંઠ ચીકાશે જ, ચાલુ રહે જગત-વહાણ.

અહંકાર ભોગવે છે, દેહ-ભોગે મૂત્ર-ખાણ;
લપટાવીને લપ્સાવે છે, 'ગુપ્તારંભે' વિષય-ધ્યાન.

ખુલ્લા કરી ના શકાય, એવાં વ્યસન-રોગ જાણ;
પોતાનું જ લોહી પીએ, હાડકાં ચાટીને શ્વાન.

વિષય-બીજ ફૂટતાંવેત, 'જાગૃતિ'થી ભૂંસી નાખ;
આલોચના, પ્રતિક્રમણ, પ્રત્યાખ્યાને પૂંજો સાફ.

આખું મિશ્રચૈતન્ય છે, અચર-સચર દ્વંદ્વ-ગાન;
ચરી ખાય સ્વભાવથી જ, પૂરણ-ગલન પરમાણ.

અચેતન સ્વભાવની, ચંચળ અવસ્તુ જાણ;
વ્યતિરેક ગુણવાળી, વણઝારોને જોઈ-જાણ.

કર્મફળચેતના છે, સ્થૂળ-સૂક્ષ્મ પરિણામ;
તેમાં સૂક્ષ્મ બીજ પાડે, કાર્ય-રતિ+અભિમાન.

પરિણામ બદલે નહીં, ફક્ત 'ભાવ' પલટી જાણ;
વીર્ય ઊર્ધ્વગામી થતાં, સ્વા-વલંબી સુખ માણ.

મોક્ષદાન ઉપાદાને, જગત-કામે અપાદાન;
'દાદા' ટાળે વિશ્વરોગ, પરિણામે સત્કામ.

નાદુરસ્ત ભાગ 'અન્ય', મોહનો વિકલ્પ જાણ;
તંદુરસ્ત આત્મ-વસ્તુ, નિર્વિકારી શુદ્ધ જ્ઞાન.

જે વિષયના 'ત્યાગ'નુંયે, યાદ રહે અવધાન;
સ્મૃતિ રહી કેફકારી, ત્યાં જ ગાઢ અજ્ઞાન.

અન્ય પરિણામે ન્હોયે, તાદાત્મ્ય ભાવ, ભાન;
આરંભ-પરિગ્રહ, દેહભાવ છૂટ્યો જાણ.

જિનેશ્વરો કહી ગયાં, પરિપૂર્ણ જ્ઞાન-જ્ઞાન;
'સર્વજ્ઞ' મોક્ષદાને, પરિણામે આત્મજ્ઞાન.

અન્ય પરિણામે ન્હોયે, તાદાત્મ્ય ભાવ, ભાન;
શૂન્ય-પૂર્ણ આત્મ-વસ્તુ, નિર્વિકારી શુક્લધ્યાન.

